ضرورت یادگیری زبان انگلیسی ویژه دانشجویان نظامی
(مطالعه موردی: دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (ع))

محسن بنی شریف دهکردی[1]، امید عنایتی[2]

چکیده

یادگیری زبان انگلیسی در دانشگاه‌های نظامی، به‌ویژه دانشگاه امام حسین (ع)، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این امر برای دانشجویان نظامی که نیازمند تحلیل و تفسیر داده‌های بین‌المللی هستند، حیاتی است. زبان انگلیسی به‌عنوان زبان اصلی علم و فناوری، به دانشجویان امکان دسترسی به منابع و مقالات علمی گسترده‌تر را می‌دهد و آنها را با آخرین پیشرفت‌ها در حوزه‌های نظامی و امنیتی آشنا می‌کند. تسلط بر زبان انگلیسی همچنین به دانشجویان کمک می‌کند تا در دوره‌های آموزشی بین‌المللی شرکت کنند و از تجربیات همتایان خود در دیگر کشورها بهره‌مند شوند. با توجه به اهمیت و نقش زبان‌های خارجی در حوزه‌های دفاعی و همکاری‌های نظامی با کشورهای دیگر، این تحقیق وضعیت آموزش زبان انگلیسی (ELT) را در دانشگاه‌های نظامی بررسی می‌کند. برای این منظور، ۱۰ نفر از فرماندهان و مسئولین رسته نظامی که دارای مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری و آشنا با مسائل آموزشی، امکانات، محدودیت‌ها و چالش‌های پیش روی دانشگاه‌های نظامی هستند، در مصاحبه‌ای نیمه‌ساختاریافته به پرسش‌هایی درباره وضعیت، نقش، اهمیت و ضرورت آموزش زبان انگلیسی در دانشگاه‌های نظامی ایران و اقدامات مورد نیاز فرماندهان ارشد برای بهبود، توسعه و ارتقاء کیفیت آموزش زبان انگلیسی در این دانشگاه‌ها پاسخ دادند .بررسی

---

۱ . مدرس دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (ع)؛

۲ . عضو هئیت علمی دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین(ع).

و تحلیل داده‌های کیفی حاصل از مصاحبه‌ها با استفاده از روش "تحلیل محتوا" نشان داد که وضعیت برنامه آموزش زبان در دانشگاه امام حسین (ع) در برخی جنبه‌ها تا حدودی موفق بوده است، اما هنوز تا رسیدن به وضعیت مطلوب فاصله وجود دارد. برای استانداردسازی و ارتقاء کیفیت آموزش بر اساس سیاست‌گذاری‌های کلان آموزشی، توسعه یک برنامه راهبردی، هماهنگ و هدفمند و فراهم کردن شرایط مناسب ضروری است. چهار مقوله اصلی که از این مطالعه استخراج شده عبارتند از: : (۱) زبان تجزیه و تحلیل، (۲) زبان کسب نظامی ، (۳) توانش استراتژیکی و عملیاتی، و (۴) توانمند سازی در آموزش زبان انگلیسی در دانشگاه امام حسین (ع) که هر یک با توجه به نظریه‌های موجود در آموزش زبان مورد بحث و بررسی قرار گرفتند.

واژگان کلیدی: یادگیری زبان انگلیسی،دانشگاه امام حسین (ع)، تحلیل محتوا، تسلط زبان، توانمندسازی آموزشی.

مقدمه

انسان موجودی اجتماعی است و برای برقراری ارتباط با دیگران از "زبان" استفاده می‌کند. به گفته عباسیان و فرجی آستانه (۱۳۹۳)، زبان مهمترین وسیله برای بیان افکار و احساسات انسان‌هاست. آموزش مهارت‌های زبانی نه تنها در تثبیت روابط اجتماعی موثر است، بلکه می‌تواند یادگیری سایر دروس را نیز تسهیل کند. به همین دلیل، بسیاری از کشورها و سازمان‌ها سرمایه‌گذاری‌های مادی و انسانی خود را به آموزش زبان خارجی اختصاص می‌دهند و این آموزش بخشی از نظام آموزشی کشورها شده است. زبان انگلیسی، رایج‌ترین زبان خارجی برای ارتباطات جهانی است و نقش زبان میانجی را ایفا می‌کند. درصد زیادی از منابع علمی و اطلاعاتی نیز به این زبان منتشر می‌شوند و در علوم، سیاست، تجارت، پزشکی، کنفرانس‌ها و فناوری‌های نوین مورد استفاده قرار می‌گیرد. بنابراین، زبان انگلیسی به عنوان زبان بین‌المللی در تولید، ذخیره و انتقال دانش و در نهایت توسعه جامعه بشری نقش مهمی دارد.

به گفته علوی مقدم و خیرآبادی (۱۳۹۱)، سیاستگذاری در حوزه آموزش زبان خارجی از مهم‌ترین مسائل مرتبط با آموزش زبان و زبانشناسی کاربردی است. یادگیری زبان‌های خارجی نقش مهمی در موفقیت فردی و اجتماعی در سطح ملی و بین‌المللی دارد. همچنین، حفظ و تقویت ارزش‌ها و باورهای مذهبی و ملی در دنیای امروز ضروری است. در این راستا، سیاستگذاری‌های کلان فرهنگی

و آموزشی، به ویژه در شرایط کنونی که نیاز به تحول بنیادین در آموزش و پرورش کشور احساس می‌شود، بسیار اهمیت دارد. این سیاست‌ها نقش تعیین‌کننده‌ای در آینده علمی ایران اسلامی دارند و در حال حاضر، اسناد مهمی مانند "سند چشم‌انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران"، "سند نقشه جامع علمی کشور" و "سند تحول راهبردی نظام تعلیم و تربیت" در حال تدوین و اجرا هستند.

زبان انگلیسی به عنوان زبان بین‌المللی علم و فناوری شناخته می‌شود و در حال حاضر به عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارهای ارتباطی در جهان مطرح است (Crystal, 2003). این زبان به دانشجویان امکان می‌دهد تا به منابع علمی و پژوهشی گسترده‌تری دسترسی داشته باشند و درک بهتری از تحولات جهانی پیدا کنند. در دانشگاه‌های نظامی، از جمله دانشگاه امام حسین (ع)، یادگیری زبان انگلیسی نقش کلیدی در توسعه مهارت‌های دانشجویان ایفا می‌کند. این مهارت به دانشجویان کمک می‌کند تا با استانداردهای بین‌المللی آموزش و تحقیقات نظامی همگام شوند و از آخرین فناوری‌ها و تاکتیک‌های نظامی بهره‌مند گردند (Graddol, 2006).

دانشجویان رشته نظامی نیازمند تحلیل و تفسیر داده‌های بین‌المللی هستند. تسلط بر زبان انگلیسی به آن‌ها امکان می‌دهد تا به منابع نظامی بین‌المللی دسترسی داشته باشند و تحلیل‌های استراتژیک دقیقی انجام دهند که در تصمیم‌گیری‌های امنیتی مؤثر است (Mackey & Gass, ۲۰۰۵). یکی از مزایای اصلی یادگیری زبان انگلیسی، توانایی برقراری ارتباط با همتایان و کارشناسان بین‌المللی است. این ارتباطات می‌توانند در تبادل نظامی و تجربیات نظامی و امنیتی نقش بسزایی ایفا کنند و باعث ایجاد شبکه‌های گسترده‌تری از همکاری‌های بین‌المللی شوند (Seidlhofer, 2005). تسلط بر زبان انگلیسی به دانشجویان امکان می‌دهد تا به جدیدترین مقالات و تحقیقات علمی در زمینه‌های نظامی و امنیتی دسترسی داشته باشند. این دسترسی باعث می‌شود که دانشجویان بتوانند از آخرین یافته‌های علمی بهره‌مند شوند و نظامی خود را به‌روز نگه دارند (Hyland, 2016). برنامه‌های تبادل دانشجو و دوره‌های آموزشی بین‌المللی فرصتی استثنایی برای دانشجویان نظامی فراهم می‌کند تا مهارت‌های خود را در محیط‌های جهانی بهبود بخشند. توانایی ارتباط به زبان انگلیسی برای موفقیت در این برنامه‌ها ضروری است (Phillipson, 1992). یادگیری زبان انگلیسی باعث تقویت توانایی دانشجویان در تحلیل‌های استراتژیک می‌شود. دانشجویان می‌توانند با دسترسی به تحلیل‌های

بین‌المللی و مقایسه آن‌ها با داده‌های داخلی، تصمیم‌گیری‌های دقیق‌تری در زمینه امنیت ملی داشته باشند (Canagarajah, 2006). مهارت‌های زبانی دانشجویان نه تنها در حوزه آکادمیک، بلکه در عملیات‌های نظامی نیز مؤثر است. توانایی درک و استفاده از زبان انگلیسی در محیط‌های چندملیتی می‌تواند به موفقیت عملیات‌ها و تعاملات بین‌المللی کمک کند (Flowerdew, 2013). تسلط بر زبان انگلیسی می‌تواند در توسعه حرفه‌ای دانشجویان نظامی نقش مهمی ایفا کند. این مهارت زبانی فرصت‌های شغلی و ارتقاء در پست‌های بالاتر را برای فارغ‌التحصیلان فراهم می‌کند و آن‌ها را برای کار در محیط‌های بین‌المللی آماده می‌سازد (Kachru & Nelson, 2006). با توجه به اهمیت زبان انگلیسی در توسعه علمی و عملی دانشجویان نظامی، ادغام آموزش این زبان در برنامه‌های درسی دانشگاه‌های نظامی، مانند دانشگاه امام حسین (ع)، می‌تواند به بهبود توانمندی‌های حرفه‌ای و علمی دانشجویان کمک شایانی کند. این امر در نهایت به تقویت توانایی‌های استراتژیک و عملیاتی نیروهای نظامی کشور منجر خواهد شد.

۱. پیشینه پژوهش

۱-۱. زبان انگلیسی به عنوان زبان ارتباطی جهانی

زبان انگلیسی به عنوان زبان بین‌المللی در حوزه‌های علم و فناوری نقش بی‌بدیلی دارد و به یکی از ابزارهای ارتباطی اساسی در سراسر جهان تبدیل شده است .(Crystal, 2003) اهمیت این زبان به ویژه در دانشگاه‌های نظامی پررنگ‌تر است، زیرا به دانشجویان امکان دسترسی به منابع علمی و پژوهشی گسترده‌تری را می‌دهد و آن‌ها را با تحولات جهانی همگام می‌کند. در این دانشگاه‌ها، تسلط بر زبان انگلیسی نه تنها به پیشرفت مهارت‌های علمی کمک می‌کند، بلکه در ارتقای توانایی‌های عملیاتی و استراتژیک دانشجویان نیز نقش حیاتی دارد.(Graddol, 2006) نقش زبان انگلیسی در دسترسی به منابع جهانی یکی از مهم‌ترین مزایای تسلط بر زبان انگلیسی، امکان دسترسی به منابع علمی و پژوهشی در سطح بین‌المللی است. اکثر مقالات و تحقیقات علمی به زبان انگلیسی منتشر می‌شوند، و دانشجویان با یادگیری این زبان می‌توانند از آخرین یافته‌های علمی بهره‌مند شوند و دانش خود را به‌روز نگه دارند .(Hyland, 2016) این دسترسی برای دانشجویان نظامی که نیاز به آگاهی از تازه‌ترین فناوری‌ها و تاکتیک‌های نظامی دارند، بسیار حائز اهمیت است. علاوه بر این، برنامه‌های تبادل دانشجو و دوره‌های آموزشی بین‌المللی، فرصت‌های منحصربه‌فردی را برای دانشجویان نظامی فراهم می‌کنند تا مهارت‌های خود را در محیط‌های جهانی بهبود بخشند .(Phillipson, 1992)این برنامه‌ها نیازمند توانایی ارتباط به زبان انگلیسی هستند و موفقیت در آن‌ها به تسلط بر این زبان وابسته است. یادگیری زبان انگلیسی نه تنها دانشجویان را قادر می‌سازد تا با استانداردهای بین‌المللی همگام شوند، بلکه به آن‌ها کمک می‌کند تا در تعاملات بین‌المللی و تبادل نظامی علمی و نظامی شرکت کنند .(Seidlhofer, 2005)

به گفته لورینکوزوا (۲۰۱۰)، آموزش زبان انگلیسی (ELT) به تدریس این زبان به غیرگویشوران بومی اشاره دارد. الیس (۱۹۹۷) بیان می‌کند که یادگیری زبان از فراگیری زبان جدا نیست؛ در هر نوع آموزش زبان، فراگیری رخ می‌دهد و مهم، فرآیند ذهنی در هنگام یادگیری است. نظریات متعددی در مورد آموزش زبان وجود دارد و بیشتر آنها بر اهمیت ارتباط و محیط تأکید دارند (ون لیپر، ۲۰۰۰؛ پوهنرو و ونک، ۲۰۰۹). امروزه، آموزش زبان

انگلیسی از رویکرد سنتی دستورمحور به رویکرد ارتباطی تغییر یافته است، به طوری که استفاده معنی‌دار از زبان در زمینه‌های مختلف اجتماعی اهمیت یافته است (جانتنی، ۲۰۱۹). این تحول معلمان را تشویق می‌کند تا از موضوعات جهانی برای توسعه مهارت‌های زبان‌آموزان استفاده کنند. هدف اصلی آموزش زبان از دقت در استفاده به اثربخشی در کاربرد تغییر کرده و بر محتوای معنادار مرتبط با نیازهای زبان‌آموزان تأکید می‌کند. در کل، این حوزه به سمت یادگیری جامع‌تر، آگاهی جهانی و بهبود تعامل بین‌المللی حرکت می‌کند.

۱-۲. تأثیر تسلط بر زبان انگلیسی بر تحلیل‌های استراتژیک

تسلط بر زبان انگلیسی برای دانشجویان نظامی می‌تواند تأثیر عمیقی بر تحلیل‌های استراتژیک آن‌ها داشته باشد. زبان انگلیسی به عنوان زبان بین‌المللی علم و تکنولوژی، دسترسی به منابع گسترده‌ای از اطلاعات و دانش را فراهم می‌کند. این منابع شامل مقالات علمی، گزارش‌های نظامی، و تحلیل‌های استراتژیک است که اغلب به زبان انگلیسی منتشر می‌شوند. با تسلط بر این زبان، دانشجویان نظامی می‌توانند به راحتی به این منابع دسترسی پیدا کنند و از آخرین تحقیقات و داده‌ها برای بهبود تحلیل‌های خود استفاده کنند. همچنین، توانایی درک و استفاده از اصطلاحات تخصصی انگلیسی در حوزه نظامی، به دانشجویان کمک می‌کند تا با دقت بیشتری به بررسی و ارزیابی مسائل بپردازند (Military Journal, ۲۰۲۳).

علاوه بر این، تسلط بر زبان انگلیسی امکان برقراری ارتباط موثر با همکاران و متخصصان بین‌المللی را فراهم می‌کند. این ارتباطات می‌توانند به تبادل دانش و تجربیات منجر شوند و به دانشجویان نظامی کمک کنند تا دیدگاه‌های جدید و متنوعی را در تحلیل‌های خود مد نظر قرار دهند. همچنین، شرکت در کنفرانس‌ها و سمینارهای بین‌المللی که به زبان انگلیسی برگزار می‌شوند، فرصتی برای یادگیری و به‌روز رسانی دانش فراهم می‌کند. به این ترتیب، تسلط بر زبان انگلیسی نه تنها به بهبود کیفیت تحلیل‌های استراتژیک کمک می‌کند، بلکه به توسعه حرفه‌ای و افزایش فرصت‌های شغلی نیز منجر می‌شود (Defense Studies Quarterly, 2022).

دانشجویان رشته نظامی برای تحلیل و تفسیر داده‌های بین‌المللی به مهارت‌های زبانی قوی نیاز دارند. تسلط بر زبان انگلیسی به آن‌ها امکان می‌دهد تا به منابع نظامی بین‌المللی

دسترسی داشته باشند و تحلیل‌های استراتژیک دقیقی انجام دهند که در تصمیم‌گیری‌های امنیتی مؤثر است .(Mackey & Gass, 2005) به گفته کاناگاراجا (۲۰۰۶)، دسترسی به تحلیل‌های بین‌المللی و مقایسه آن‌ها با داده‌های داخلی می‌تواند منجر به تصمیم‌گیری‌های دقیق‌تری در زمینه امنیت ملی شود.

زبان انگلیسی در عملیات‌های نظامی نیز اهمیت فراوانی دارد. در محیط‌های چندملیتی، توانایی درک و استفاده از زبان انگلیسی می‌تواند به موفقیت عملیات‌ها و تعاملات بین‌المللی کمک کند .(Flowerdew, 2013) این توانایی برای انجام مؤثر عملیات‌های نظامی و برقراری ارتباطات استراتژیک با نیروهای نظامی سایر کشورها ضروری است.

۱-۳. نقش زبان انگلیسی در توسعه حرفه‌ای

تسلط بر زبان انگلیسی می‌تواند در توسعه حرفه‌ای دانشجویان نظامی نقش مهمی ایفا کند. این مهارت زبانی فرصت‌های شغلی و ارتقاء در پست‌های بالاتر را برای فارغ‌التحصیلان فراهم می‌کند و آن‌ها را برای کار در محیط‌های بین‌المللی آماده می‌سازد Nelson, 2006) (Kachru & زبان انگلیسی به فارغ‌التحصیلان این امکان را می‌دهد که با شبکه‌ای گسترده از کارشناسان و همتایان بین‌المللی ارتباط برقرار کنند، و این تعاملات می‌تواند به پیشرفت شغلی و فرصت‌های جدید در حوزه نظامی منجر شود. ادغام آموزش زبان انگلیسی در برنامه‌های درسی دانشگاه‌های نظامی مانند دانشگاه امام حسین (ع) می‌تواند به تقویت توانمندی‌های حرفه‌ای و علمی دانشجویان کمک کند. این ادغام نه تنها باعث بهبود مهارت‌های زبانی دانشجویان می‌شود، بلکه توانایی‌های استراتژیک و عملیاتی آن‌ها را نیز ارتقا می‌بخشد، و در نهایت به تقویت توانایی‌های نیروهای نظامی کشور منجر می‌شود.

۱-۴. ضرورت آموزش زبان در ایران

بر اساس گفته‌های فرهادی، هزاوه، و هدایتی (۲۰۱۰)، پس از پایان جنگ جهانی دوم، آموزش زبان انگلیسی در سراسر جهان یا به عنوان زبان اصلی خارجی یا یکی از زبان‌های خارجی گسترش پیدا کرد. این موضوع به خصوص در دوره سلسله پهلوی (۱۹۲۵-۱۹۷۹) به دلیل روابط نزدیک سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و نظامی میان ایران و ایالات متحده، به گسترش غرب‌گرایی در ایران سرعت بخشید. در این دوره، آموزش زبان انگلیسی به یک ضرورت اجتماعی تبدیل شد و موسسات خصوصی زیادی برای آموزش این زبان تأسیس شدند. هزاران دانشجوی ایرانی برای ادامه تحصیل به دانشگاه‌های آمریکا اعزام شدند و بسیاری از دانشگاه‌های ایران با دانشگاه‌های آمریکایی روابط همکاری برقرار کردند، که این امر به اعطای بورس‌های تحصیلی به دانشجویان ایرانی برای گذراندن مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری در آمریکا کمک کرد (فرهادی، هزاوه، و هدایتی، ۲۰۱۰).

تلفسون (۱۹۹۱) به تحلیل وضعیت آموزش زبان انگلیسی در دو دوره قبل و بعد از انقلاب اسلامی در ایران پرداخته و بر این موضوع تأکید کرده است. به نظر او، آموزش زبان انگلیسی به طور قابل‌توجهی با دیدگاه حاکمیت مبنی بر مدرن‌سازی کشور ارتباط نزدیکی داشته است و به همین دلیل از اواسط دهه ۱۹۵۰ تا وقوع انقلاب اسلامی، زبان انگلیسی به

عنوان پرکاربردترین زبان خارجی در حوزه‌های مختلفی نظیر تجارت، تحصیلات و رسانه‌ها شناخته می‌شد. تلفسون معتقد است که پس از انقلاب اسلامی، کاربرد زبان انگلیسی در زمینه‌های علمی، تجاری، دولتی و نظامی کاهش یافته است. بیمن (۱۹۸۶) نیز با بررسی موقعیت زبان انگلیسی در دو دوره پیش و پس از انقلاب اسلامی، به این نتیجه رسیده است که پس از انقلاب، زبان انگلیسی به نوعی وابستگی به غرب تلقی می‌شد. اما با گذشت بیش از سه دهه، شواهد نشان می‌دهند که در سال‌های اخیر توجه بیشتری به زبان انگلیسی شده و این زبان به آرامی در جامعه ایران جایگاه خود را پیدا می‌کند. به‌طوری‌که دیگر تنها به عنوان یک درس درسی مطرح نیست و اهمیت آن به وضوح حس می‌شود.

به گفته آقاگل‌زاده و داوری (۱۳۹۳)، با مطالعه اسناد و برنامه‌های جامعه ایران، می‌توان مشاهده کرد که با وجود اهمیت زبان انگلیسی و تطابق آن با نیازهای استراتژیک کشور، آموزش این زبان همچنان نادیده گرفته شده است. نه تنها سیاست یا برنامه‌ای مستقل و مؤثر برای این امر تدوین نشده، بلکه بررسی اسناد بالادستی نیز حاکی از وجود ضعف‌ها، ناهماهنگی‌ها و تعارض‌های جدی در این زمینه است. احمدی‌پور (۱۳۸۷) نیز معتقد است که با وجود اهمیت آموزش زبان انگلیسی، هنوز برنامه و سیاستی مشخص برای نحوه استفاده از این زبان وجود ندارد که بتواند ضمن بهره‌گیری از مزایای آن، تأثیرات فرهنگی و هویتی آن را کاهش دهد یا برطرف کند. او بر این باور است که برنامه‌ریزی و مدیریت زبان، به ویژه زبان انگلیسی که با تمام منافع سیاسی و اقتصادی خود تهدیدی برای هویت و فرهنگ ملی ما محسوب می‌شود، از وظایف دولت است.

رحیمی و نبی‌لو(۱۳۸۷) نیز با بررسی کیفی سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ و سیاست‌های کلی برنامه‌های چهارم و پنجم توسعه و تطابق آن‌ها با حوزه آموزش زبان انگلیسی، بر نیاز به بازنگری اساسی، اصلاح متون، برنامه‌ها و روش‌های آموزش زبان انگلیسی در سطح ملی تأکید کردند. افزون بر این، کیانی، میرشمسی و نویدنیا (۲۰۱۰) در تحلیل اسناد بالادستی مانند چشم‌انداز بیست‌ساله و سند ملی آموزش، این اسناد را ناهماهنگ می‌دانند و با استناد به سند ملی آموزش، آموختن زبان‌های خارجی را به عنوان یکی از دو محور اصلی سواد در هزاره سوم معرفی می‌کنند.

۱–۵. آموزش زبان خارجی در محیط‌های نظامی

در دانشگاه‌های نظامی سراسر دنیا، آموزش زبان انگلیسی به یکی از موضوعات اصلی تبدیل شده است و این موضوع در نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران نیز مستثنا نیست. این نیروها در این زمینه در ایران پیشرو بوده‌اند. زیرا تاریخ و سابقه آموزش زبان‌های خارجی در این سازمان بزرگ و با سابقه، به ویژه در نزاجا، به پنجاه سال پیش بازمی‌گردد (عباسیان و همکاران، ۱۳۹۰). بر اساس ماده ۴۲ سیاست‌های آموزشی و تربیتی که در نظام جامع آموزش و تربیت آجا آمده است و بر "توجه به آموزش زبان‌های خارجی مورد نیاز اجا به ویژه زبان انگلیسی و عربی" مبتنی است، به‌روزرسانی آموزش‌های کاربردی به منظور توانمندسازی کارکنان نیروهای مسلح، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است (نظام جامع تربیت و آموزش آجا، ۱۳۹۲).

با توجه به افزایش ماموریت‌های نظامی نیروهای مسلح، تمرکز بر ارتقاء توانمندی و مهارت زبان خارجی کارکنان نظامی و تدریس زبان خارجی در دانشگاه‌های نظامی ایران، اهمیت بیشتری پیدا کرده است. با این حال، مانند سایر دانشگاه‌های ایران، بسیاری از اساتید در دانشگاه‌های نظامی همچنان از مدل "رفتارگرایانه" برای آموزش استفاده می‌کنند که در آن یادگیری با آزمون و خطا، تکرار، تمرین، بازخورد فوری و تعیین اهداف کوچک انجام می‌شود. بر اساس گفته جین و کورتازی (منتقل شده در ماستفا، ۲۰۱۲، ص ۲۸۲)، "روش‌های سنتی معلم-محور بر نقش معلم در کلاس تأکید دارد و باعث ترویج یادگیری طوطی‌وار، آموزش زیاد گرامر یا توضیح واژگان می‌شود" و دانش‌آموزان را به عنوان ذینفعان اصلی آموزش در نظر نمی‌گیرد؛ در نتیجه، این روش‌ها به بهبود درک زبانی و گفتمانی زبان‌آموزان کمک نمی‌کند. به عبارت دیگر، معلمان بیشتر بر انتقال دانش در مورد زبان تأکید دارند در حالی که پیشرفت و بهبود توانایی‌های زبانی دانش‌آموزان را نادیده می‌گیرند. در حالی که یادگیری زبان خارجی فقط به دانستن "واژگان و قواعد ترکیب" آنها مربوط نمی‌شود بلکه بیشتر با توانایی برقراری ارتباط با دیگران در محیط خاص اجتماعی، فرهنگی یا توانایی کاربرد زبان مرتبط است.

به گفته عباسیان، شیرمحمدی و نیکویی (۱۳۹۰)، در حال حاضر، کلاس‌های زبان عمومی در دانشگاه‌های نظامی عمدتاً بر روی مهارت‌های ترجمه، خواندن و درک مطلب و همچنین آموزش لغات و قواعد زبان متمرکز هستند. در این میان، مهارت گفت‌وگو که از اهمیت

زیادی برای افراد نظامی برخوردار است، به ندرت در برنامه‌های آموزشی گروه‌های زبان دانشگاه‌ها مورد توجه قرار می‌گیرد. این موضوع به دلیل محدودیت‌های زمانی موجود برای دانشجویان دانشگاه‌های نظامی و ارائه تنها یک درس سه واحدی زبان، عملاً امکان تمرکز بر این مهارت را مشکل می‌سازد. در مقابل، کشورهای پیشرفته اهمیت ویژه‌ای به آموزش زبان دوم می‌دهند. انگلفسکی وهاذری (۲۰۱۴) بیان کردند که بهبود کیفیت یادگیری در دانشگاه‌های نظامی برای ارتقاء اثربخشی و تعمیق فرآیند آموزش و یادگیری، و همچنین برای پاسخگویی مؤثر و به‌موقع به نیازهای پیچیده کشورها در زمینه حفظ استقلال و دفاع از مرزهای زمینی، هوایی و دریایی، از طریق برنامه‌های آموزشی مستمر و پیوسته بسیار حائز اهمیت است.

به نقل از انگلفسکی وهاذری (۲۰۱۴)، ارتقاء کیفیت یادگیری در دانشگاه‌های نظامی برای تقویت و عمق‌بخشی به فرآیند آموزش و یادگیری و نیز پاسخ‌گویی مؤثر و به موقع به نیازهای پیچیده و متنوع کشورها در جهت حفظ استقلال و دفاع از مرزهای زمینی، هوایی و دریایی، از طریق برنامه‌های آموزشی مستمر و پیوسته ضروری است. با توجه به اهمیت زبان‌های خارجی در حوزه‌های دفاعی و همکاری نظامی با سایر کشورها، بهبود سطح آموزش و یادگیری زبان‌های خارجی در دانشگاه‌های نظامی از اولویت‌های بالایی برخوردار است. گیلمن و هرولد (۲۰۰۲) نیز اشاره کرده‌اند که طراحی و تدوین دوره‌های آموزشی با کیفیت در سطح ملی و بین‌المللی به پیشرفت آموزش نظامی و بهبود چشم‌اندازهای برنامه‌ریزی شده کمک شایانی خواهد کرد و به توسعه برنامه‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی کشور یاری می‌رساند. آن‌ها همچنین افزودند که با توجه به پیشرفت دوره‌های آموزشی نظامی در مؤسسات آموزش عالی، ضروری است که مدیران و سیاست‌گذاران این دوره‌ها به ارزیابی مداوم آن‌ها برای افزایش اثربخشی و توسعه توانمندی‌های آموزشی توجه ویژه‌ای داشته باشند.

موفقیت یک برنامه آموزش زبان دوم یا خارجی به هماهنگی و تعامل صحیح میان سه عامل کلی بستگی دارد (ریچاردز، ۲۰۰۱). عامل اول مربوط به جنبه‌های سازمانی و نهادی است که به فعالیت‌های نهادهای مسئول برنامه‌ریزی و اجرای آموزش زبان و همچنین مدیران ارشد آن‌ها اشاره دارد. این فعالیت‌ها شامل تعیین اهداف برنامه و برقراری ارتباط مثبت بین تمام افراد مرتبط با برنامه است. عامل دوم شامل ویژگی‌های مرتبط با مدرسان و فعالیت‌های آموزشی آن‌ها می‌شود؛ مانند تخصص و مهارت‌های علمی مدرسان، تهیه و تدوین مطالب آموزشی، شیوه‌های تدریس، و ویژگی‌های شخصیتی معلمان. عامل سوم، به عوامل مربوط به زبان‌آموزان و فرآیند یادگیری آن‌ها

اشاره دارد، از جمله اهداف و نیازهای آن‌ها. تحقیقات انجام شده توسط عباسیان و همکاران (۱۳۹۰) نشان داد که هماهنگی بین این سه عامل اصلی در برنامه‌های آموزشی، یعنی هدف‌گذاری، روش‌های آموزش، و نیازهای زبان‌آموزان، نسبتاً ضعیف است و این هماهنگی به طور کامل و منظم برقرار نمی‌باشد. علت این مسئله نواقص و کمبودهایی است که در هر یک از این سه عامل وجود دارد و همچنین محدودیت‌های زمانی و مکانی به عنوان مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر تمامی اجزای برنامه آموزش زبان به شمار می‌آیند.

از سوی دیگر، لی (۲۰۱۹) بیان می‌کند که مهارت‌های زبان خارجی در حوزه نظامی ویژگی‌ها و قواعد خاص خود را دارند، اما تفاوت چندانی میان آموزش زبان انگلیسی در دانشگاه‌های نظامی و دانشگاه‌های غیرنظامی مشاهده نمی‌شود و هر دو از منابع درسی، کتب آموزشی، و روش‌های تدریس مشابهی بهره می‌برند. به علت تأثیر روش‌های سنتی تدریس زبان خارجی عمومی بر آموزش زبان انگلیسی به دانشجویان نظامی، اساتید زبان انگلیسی معمولاً تمایل دارند نیازهای خاص نظامی را با استفاده از روش‌های تفکر خلاق و سیستم‌های مفهومی تعریف کنند. این موضوع منجر به آن می‌شود که برخی از جنبه‌های توانایی‌های غیرکلامی به طور مؤثر در اهداف آموزشی گنجانده نشوند. افزون بر این، توجه کافی به ماهیت خاص توانایی‌های زبانی مورد نیاز دانشجویان نظامی نمی‌شود که به تعیین اهدافی گسترده و غیرقابل اجرا منجر می‌شود. شناخت نیازهای خاص زبان نظامی و ادغام آن با عواملی نظیر محیط، اجرا، و ارزیابی اهداف آموزشی کارکنان، بزرگ‌ترین چالشی است که اساتید زبان‌های خارجی در دانشگاه‌های نظامی با آن مواجه‌اند.

۱-۶. اهمیت، ضرورت و جایگاه آموزش زبان انگلیسی در محیط‌های نظامی در ایران

طبق گفته‌ی رشیدزاده و مرادیان (۱۳۹۱)، آموزش را می‌توان به عنوان بنیان اصلی نظم، توسعه و بهبود در نظر گرفت که در آن افراد مهارت‌ها، نگرش‌ها و تمایلات لازم برای انجام وظایف تخصصی را کسب می‌کنند. از دیدگاه دیوزوا و همکاران (۲۰۱۲)، آموزش نظامی جزء جدایی‌ناپذیر از آمادگی نیروهای نظامی برای اجرای عملیات نهایی با مجموعه‌ای از اقدامات نظامی و غیرنظامی است. این نوع آموزش باید به توسعه ظرفیت‌های ذهنی و کسب دانش عمومی کمک کند که برای پیشرفت مداوم یادگیری، توانمندی و مهارت‌های لازم جهت مقابله با شرایط پیچیده ضروری است و دانش متخصصان می‌تواند در دستیابی به اهداف نیروهای زمینی بسیار مؤثر باشد. همچنین، آنها معتقدند که وجود نیروهای مسلح قوی در یک کشور به توجه ویژه فرماندهان مراکز آموزشی نظامی به پرورش و آموزش کیفی

دانش‌آموختگان بستگی دارد تا از این طریق بتوان توان نظامی نیروهای مسلح را بهبود بخشید. در راستای پیشرفت‌های علمی و فناوری، اصلاح ساختارهای آموزشی به‌ویژه در آموزش زبان انگلیسی امری ضروری است. برای داشتن یک سازمان پویا و قوی، استفاده از تجهیزات مدرن و ارتقاء تخصصی کارکنان اهمیت دارد که این تنها با پژوهش‌های علمی و انتقال دانش روز امکان‌پذیر است. آموزش باید به‌روز و متکی بر علوم و فناوری‌های نوین باشد تا نیازهای فارغ‌التحصیلان را برآورده کند. در نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، آموزش زبان انگلیسی با توجه به تنوع تخصص‌ها و تجهیزات از اهمیت بالایی برخوردار است و کم‌توجهی به آن می‌تواند تأثیرات منفی بر عملکرد نیروها داشته باشد.

پاتسان و زچیا (۲۰۱۸) اشاره کرده‌اند که توانایی زبان خارجی در نیروهای مسلح بسیاری از کشورها موضوعی حیاتی است. با این حال، تعداد کمی از کارکنان نظامی ایران به زبان‌های خارجی مسلط هستند و این مسئله موجب محدودیت در ارتباطات بین‌المللی و مشارکت در آموزش‌ها و مانورهای مشترک می‌شود. منگ، می و ون‌هوی (۲۰۲۰) نیز تأکید کرده‌اند که یک ارتش برتر به مهارت‌های زبانی به‌ویژه در زبان انگلیسی نیاز دارد و چین نیز "قابلیت زبان دفاع ملی" را به عنوان یک سلاح مهم برای پیروزی در جنگ‌های آینده معرفی کرده است.

۱–۷. مساله و هدف پژوهش

آموزش زبان خارجی بخش کلیدی سیستم‌های آموزشی در سراسر جهان است، به‌ویژه در عصر ارتباطات. زبان انگلیسی به عنوان زبان میانجی در ارتباطات بین‌المللی به‌طور گسترده‌ای استفاده می‌شود. وزارت دفاع ایالات متحده اخیراً مهارت‌های زبانی و شناخت منطقه‌ای را به عنوان "مهارت‌های حیاتی در جنگ" معرفی کرده است که باید در عملیات‌های آینده گنجانده شوند تا اطمینان حاصل شود که نیروهای نظامی توانایی برقراری ارتباط مؤثر با مردم و مقامات محلی و شرکای ائتلاف را دارند (ماستفا، ۲۰۱۲).

دانشگاه‌های نظامی نقش حیاتی در تربیت منابع انسانی کارآمد و تقویت امنیت ملی دارند و مهارت‌های لازم برای نقش‌های ویژه را به دانشجویان افسری آموزش می‌دهند. با این حال، در حال حاضر، آموزش زبان انگلیسی در دانشگاه‌های نظامی ایران چندان موفق نبوده و دانشجویان در این زبان مهارت کافی ندارند. علت این مسئله ممکن است توجه بیش از حد

به مهارت‌های خواندن و درک مطلب نسبت به سایر مهارت‌های زبانی باشد (عباسیان و همکاران، ۱۳۹۰).

برای برنامه‌ریزی آموزشی مؤثر، توجه به نیازهای نهادها و سازمان‌ها و همچنین کمبودها و نیازهای درونی نظام‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است (گلابی، ۱۳۷۰). این پژوهش به بررسی وضعیت و اهمیت آموزش زبان انگلیسی در دانشگاه‌های نظامی ایران می‌پردازد و تلاش دارد تا نقاط قوت و ضعف این سیستم را شناسایی کرده و پیشنهادهایی برای بهبود آن ارائه دهد. هدف نهایی ارتقاء بهره‌وری و تقویت توان رزمی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران است. این تحقیق امید دارد که افق‌های جدیدی در آموزش زبان‌های خارجی در نیروهای مسلح باز کند و به تقویت و بهبود سیستم آموزشی کمک نماید.

هدف این پژوهش بررسی اهمیت و تأثیر یادگیری زبان انگلیسی بر توانمندی‌های علمی و عملی دانشجویان دانشگاه‌های نظامی، به ویژه دانشجویان رشته نظامی در دانشگاه امام حسین (ع) است. این پژوهش به دنبال آن است تا نشان دهد چگونه تسلط بر زبان انگلیسی می‌تواند در بهبود مهارت‌های ارتباطی، دسترسی به منابع علمی و تحلیل استراتژیک دانشجویان مؤثر باشد.

۱-۸. سوالات پژوهش:

۱. از دیدگاه فرماندهان و مسئولین نظامی سپاه یادگیری زبان انگلیسی چگونه می‌تواند بر توانمندی‌های علمی دانشجویان نظامی دانشگاه امام حسین (ع) تأثیر بگذارد؟

۲. . از دیدگاه فرماندهان و مسئولین نظامی سپاه چه نقشی زبان انگلیسی در توسعه مهارت‌های نظامی دانشجویان دارد؟

۳. از دیدگاه مسئولین و فرماندهان نظامی سپاه، چه اقداماتی باید در خصوص بهبود و توسعه آموزش زبان انگلیسی در دانشگاه امام حسین (ع) صورت پذیرد؟

۴. به چه میزان تسلط بر زبان انگلیسی می‌تواند به تقویت توانایی‌های استراتژیک و عملیاتی دانشجویان نظامی کمک کند؟

۲. روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف از نوع پژوهش‌های کاربردی، در چارچوب پژوهش‌های کیفی با رویکرد تحلیل محتوا یا موضوعی و از نظر ماهیت گردآوری داده‌ها، توصیفی(دستیابی دید گاه فرماندهان ارشد نسبت به اهداف اصلی پژوهش) است. روش نمونه گیری در این پژوهش به صورت هدفمند میباشد. جامعه آماری این پژوهش دارای سابقه خدمت در دانشگاههای نظامی، سابقه داشتن مسئولیتهای آموزشی یا مسئولیت‌های مرتبط با حوزه آموزش در نیروهای مسلح، آشنا به مأموریت، محدودیتها، مقدورات، موانع و چالشهای موجود و فراروی در دانشگاههای نظامی میباشند. پس از نمونه گیری و انجام مصاحبه نیمه ساختار یافته با ۱۰ نفر از دانشجویان و۱۰ نفراز اعضای هیئت علمی (فرماندهان و مسئولین)دانشگاه امام حسین (ع) ، پاسخ‌ها به اشباع نظری رسیدند. اشباع نظری مرحله ای است که در آن داده‌های جدیدی در ارتباط با مفاهیم و مقوله‌های پدیده بدست نمی آید. شرکت کنندگان به سؤالاتی در مورد (۱) نقش، اهمیت و ضرورت آموزش زبان انگلیسی در دانشگاههای نظامی ایران، و (۲) اقداماتی که می بایستی ازجانب فرماندهان ارشد در خصوص بهبود و توسعه آموزش زبان انگلیسی وارتقای کیفیت آموزش زبان انگلیسی در این دانشگاه‌ها صورت گیرد پاسخ دادند. برای بالا بردن روایی، سوالات مصاحبه با استفاده از مبانی نظری، ادبیات و نظرات متخصصان زبان طراحی گردید به طوری که بتواند پژوهشگران را در یافتن پاسخ سوالات این پژوهش یاری نماید.

داده‌های کیفی بدست آمده از مصاحبه‌ها براساس "تحلیل محتوای مضمون" تجزیه وتحلیل گردیده است. در این نوع تحلیل پس از پیاده سازی مصاحبه‌ها، با استفاده از سیستم تجزیه و تحلیل موضوعی، به منظور پیدا نمودن موضوعات کلیدی متنها چندین بار خوانده شدند. تجزیه و تحلیل موضوعی فراتر از شمارش کلمات یا عبارات است وبر شناسایی وتوصیف ایده‌های ضمنی و صریح متمرکز می باشد (کرسول ۱۹۹۸؛ به نقل از دیویدهیزر۲۰۱۳۲). تجزیه وتحلیل متنها منجر به سیستم کدگذاری داده‌ها شد بدین صورت که پس از جداسازی موضوعات با مفهوم یکسان، آنها برای شناسایی موضوعات اصلی کدگذاری شدند. پس از پایان کدگذاری،

کدهای مشابه کنار یکدیگر قرار داده شدند تا درباره نحوه تر کیب کدهای مختلف جهت تشکیل مضامین پایه تصمیم گیری شود. در مرحله ی بعدی، ماهیت هر مضمون پایه به طور

دقیق تر شناسایی شده و نام مناسب برای آنها انتخاب شد. پس از شناسایی ونامگذاری مضامین پایه، مضامین سطح بالاتر یعنی مضامین سازمان دهنده شناسایی شدند. بدین منظور، ابتدا مضامین اصلی که وجه اشتراک زیادی با هم داشته یا حول یک موضوع خاص بودند با هم ترکیب شده و یک مضمون سازماندهنده را شکل دادند. سپس مضامین سازمان دهنده نیز دسته بندی شده و ذیل مضامین فراگیر قرار گرفتند. مکسول'(۲۰۰۵) استدلال میکند که "تجزیه و تحلیل متن مصاحبه، منجر به کدگذاری دادهها میشود" و ادامه می دهد که "هدف از کدکذاری شمارش کلمات نیست، بلکه"تجزیه"داده‌ها و مرتب سازی مجدد آنها به گروههایی که مقایسه بین چیزهای مشابه را در یک کروه تسهیل نموده وبه توسعه مفاهیم نظری کمک می‌کنند. نتایج تحلیل مضمون شناسایی گردید. بر اساس روابط به دست آمده، مفاهیم حاصل از کدگذاری و پیوند این مفاهیم،مدل حاصل از پژوهش استخراج و ارائه گردید.

۳. یافته‌های پژوهشی

در این پژوهش ابتدا ۲۸ مضمون پایه از مصاحبه‌ها استخراج شد. سپس برای ایجاد انسجام و تسهیل تحلیل، این مضامین به ۱۸ مضمون سازماندهنده تبدیل شدند. در مرحله سوم، ۱۰ کد به ۴ تم اصلی طبقه‌بندی شدند: (۱) زبان تجزیه و تحلیل، (۲) زبان کسب نظامی ، (۳) توانش استراتژیکی و عملیاتی، و (۴) توانمند سازی در آموزش زبان انگلیسی در دانشگاه نظامی. این مقوله‌ها و گزاره‌ها برای پاسخ به چهار سؤال پژوهشی مورد استفاده قرار گرفتند.

۳-۱. نگرش فرماندهان و مسئولین نظامی سپاه در تاثیر یادگیری زبان انگلیسی بر توانمندی‌های علمی دانشجویان

در پاسخ به سوال نخست پژوهش درباره نگرش فرماندهان و مسئولین نظامی سپاه نسبت به آموزش زبان انگلیسی، تحلیل مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته چهار مقوله اصلی را مشخص کرد که اهمیت آموزش زبان انگلیسی در سپاه و نظامی را توجیه می‌کند.

اولین مقوله زبان تجزیه و تحلیل که یکی از اصلی‌ترین مقوله‌ها زبان تجزیه و تحلیل است که در محیط‌های نظامی و امنیتی نقش حیاتی دارد. توانایی درک و تحلیل متون و مکالمات به زبان انگلیسی می‌تواند به تحلیل‌گران کمک کند تا نظامی پیچیده را به درستی تفسیر کرده و تصمیم‌گیری‌های بهتری انجام دهند. این مهارت به نیروها اجازه می‌دهد تا منابع نظامی متنوعی را بررسی کرده و از داده‌های موجود برای ارتقاء سطح امنیت و انجام عملیات‌های دقیق‌تر بهره‌مند شوند.

دومین کد استخراج شده زبان کسب نظامی که زبان انگلیسی به عنوان یک ابزار کسب نظامی نقش مهمی در دستیابی به منابع جهانی دارد. بسیاری از منابع نظامی ، اسناد و گزارشات مهم به زبان انگلیسی منتشر می‌شوند و آشنایی با این زبان امکان دسترسی به این منابع را فراهم می‌کند. در محیط نظامی، توانایی کسب نظامی به روز و دقیق از منابع خارجی می‌تواند به ارتقاء دانش نیروها و بهبود عملکرد عملیاتی آنان منجر شود.

سومین مقول، توانش استراتژیکی و عملیاتی که به نقش زبان انگلیسی در برنامه‌ریزی و اجرای عملیات‌های نظامی اشاره دارد. با توجه به همکاری‌های بین‌المللی و نیاز به هماهنگی با نیروهای خارجی، مهارت در زبان انگلیسی به نیروها کمک می‌کند تا ارتباط موثری با همتایان خارجی خود برقرار کرده و در اجرای عملیات‌های مشترک موفق‌تر عمل کنند. همچنین، این توانایی به ارتقاء فهم و اجرای استراتژی‌های پیچیده کمک می‌کند.

چهارمین کد ، توانمندسازی در آموزش زبان انگلیسی که به عنوان یک ابزار توانمندسازی در دانشگاه‌های نظامی می‌تواند نقش بسزایی در ارتقاء سطح دانش و مهارت نیروها داشته باشد. با افزایش مهارت‌های زبانی، نیروها می‌توانند به منابع آموزشی و تحقیقاتی جهانی دسترسی پیدا کرده و دانش خود را در زمینه‌های مختلف افزایش دهند. این توانمندسازی به آن‌ها کمک می‌کند تا با چالش‌های نوین در عرصه‌های نظامی و امنیتی مواجه شوند و به نحو بهتری پاسخ دهند.

نتایج مصاحبه‌ها نشان می‌دهد که ارتقای مهارت‌های زبان انگلیسی و فرهنگی در دانشگاه‌های نظامی برای مشارکت موفق در عملیات‌های بین‌المللی و ارتقاء حرفه‌ای ضروری است.

۳-۲. نقشی زبان انگلیسی در توسعه مهارت‌های نظامی دانشجویان

زبان انگلیسی به عنوان زبان **بین‌المللی** ارتباطات و نظامی ، پایه‌گذار بسیاری از منابع علمی و نظامی است. فرماندهان و مسئولین نظامی سپاه اعتقاد دارند که تسلط به این زبان به دانشجویان کمک می‌کند تا به راحتی به پایگاه‌های داده بین‌المللی، مقالات علمی، و تحلیل‌های نظامی دسترسی پیدا کنند. این دسترسی گسترده به منابع معتبر به ارتقاء کیفیت آموزش و توانمندی‌های نظامی دانشجویان کمک می‌کند و به آنان امکان می‌دهد تا با آخرین روندها و تکنیک‌های جهانی در حوزه نظامی آشنا شوند.

در محیط‌های نظامی و امنیتی، توانایی تجزیه و تحلیل نظامی به صورت مؤثر و دقیق از اهمیت بالایی برخوردار است. فرماندهان سپاه بر این باورند که آموزش زبان انگلیسی به دانشجویان، مهارت‌های زبانی و تحلیلی آن‌ها را تقویت می‌کند و به آن‌ها این امکان را می‌دهد که نظامی را به درستی تجزیه و تحلیل کرده و استراتژی‌های مؤثرتری طراحی کنند. به

علاوه، زبان انگلیسی به دانشجویان کمک می‌کند تا به راحتی با همتایان بین‌المللی خود تعامل کرده و در تبادل نظامی با سازمان‌های خارجی موفق‌تر عمل کنند.

زبان انگلیسی به عنوان زبان مرجع در بسیاری از اسناد و راهنماهای تخصصی، نقش مهمی در آموزش‌های نظامی و نظامی دارد. فرماندهان و مسئولین نظامی سپاه معتقدند که درک و تسلط بر این زبان، دانشجویان را قادر می‌سازد تا از جدیدترین و پیچیده‌ترین تکنولوژی‌ها و روش‌های نظامی بهره‌برداری کنند. این تسلط به دانشجویان این امکان را می‌دهد تا با استانداردها و روش‌های بین‌المللی آشنا شوند و توانمندی‌های خود را در مقابله با تهدیدات و چالش‌های جهانی تقویت کنند.

تعامل و همکاری با سازمان‌های نظامی و امنیتی بین‌المللی نیز نیازمند مهارت‌های زبانی قوی است. فرماندهان سپاه به این نکته توجه دارند که دانشجویان باید بتوانند به طور مؤثر با متخصصین بین‌المللی ارتباط برقرار کنند و نظامی را به دقت تبادل نمایند. زبان انگلیسی به دانشجویان این امکان را می‌دهد که در نشست‌ها، کنفرانس‌ها و عملیات‌های مشترک با سازمان‌های خارجی به خوبی مشارکت داشته و تعاملات خود را بهینه کنند.

به طور کلی، آموزش زبان انگلیسی در دانشگاه‌های نظامی و امنیتی، برای ارتقاء مهارت‌های نظامی دانشجویان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. فرماندهان و مسئولین نظامی سپاه بر این باورند که تسلط بر این زبان نه تنها به بهبود توانمندی‌های فردی دانشجویان کمک می‌کند بلکه به تقویت توانمندی‌های کل سازمان در مواجهه با تهدیدات و چالش‌های جهانی نیز می‌انجامد. لذا، ارتقاء آموزش زبان انگلیسی به عنوان یک اولویت استراتژیک در برنامه‌های آموزشی مورد توجه قرار می‌گیرد.

۳-۳. دیدگاه مسئولین و فرماندهان نظامی سپاه درباره اقداماتی که باید در خصوص بهبود و توسعه آموزش زبان انگلیسی در دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (ع) صورت پذیرد:

مسئولین و فرماندهان نظامی سپاه بر این باورند که ارتقاء کیفیت آموزش زبان انگلیسی در دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (ع) امری ضروری برای بهبود مهارت‌های نظامی دانشجویان است. از دیدگاه آن‌ها، بهبود این آموزش باید با استفاده از روش‌ها و

استراتژی‌های متنوعی صورت پذیرد تا به توانمندی‌های زبان‌آموزان به ویژه در زمینه‌های نظامی و امنیتی افزوده شود.

اولین اقدام پیشنهادی، ارتقاء کیفیت محتوای آموزشی زبان انگلیسی است. مسئولین تأکید دارند که برنامه‌های آموزشی باید به روز و متناسب با نیازهای واقعی دانشجویان در زمینه‌های نظامی و نظامی باشد. این به معنای گنجاندن مطالب تخصصی و فنی مرتبط با امنیت، نظامی و تکنولوژی در سرفصل‌های درسی است. به علاوه، استفاده از منابع آموزشی معتبر و به‌روز از جمله کتاب‌ها، مقالات علمی و دوره‌های آنلاین می‌تواند به تقویت دانش زبان‌آموزان کمک کند.

دومین اقدام، تقویت مهارت‌های عملی دانشجویان در زبان انگلیسی است. برای این منظور، برگزاری دوره‌های کارگاهی و تمرین‌های عملی به صورت منظم پیشنهاد می‌شود. این دوره‌ها می‌توانند شامل تمرین‌های گفتاری، نوشتاری و شنیداری باشند که به دانشجویان کمک کنند تا توانمندی‌های خود را در محیط‌های واقعی و تحت فشار ارزیابی کنند. استفاده از شبیه‌سازی‌های نظامی به زبان انگلیسی نیز می‌تواند به تقویت مهارت‌های زبانی در شرایط عملیاتی کمک کند.

سومین اقدام، تقویت توانمندی‌های اساتید و مدرسان زبان انگلیسی است. مسئولین پیشنهاد می‌کنند که اساتید دانشگاه امام حسین (ع) به طور مستمر در دوره‌های آموزشی و کارگاه‌های به‌روز شرکت کنند تا با جدیدترین روش‌های تدریس و مطالب علمی آشنا شوند. همچنین، دعوت از متخصصان و کارشناسان بین‌المللی برای برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه می‌تواند به ارتقاء کیفیت تدریس کمک کند.

چهارمین اقدام، ایجاد برنامه‌های تبادل علمی و فرهنگی با دانشگاه‌های خارجی است. این تبادل‌ها می‌توانند شامل برنامه‌های تبادل دانشجو، همکاری‌های تحقیقاتی و برگزاری همایش‌های بین‌المللی باشند. این تعاملات به دانشجویان این امکان را می‌دهد که به صورت عملی با محیط‌های چندملیتی و فرهنگی مختلف آشنا شوند و مهارت‌های زبانی خود را در زمینه‌های تخصصی تقویت کنند.

پنجمین اقدام، بهره‌برداری از فناوری‌های نوین آموزشی است. مسئولین پیشنهاد می‌کنند که از ابزارهای آموزشی دیجیتال و پلتفرم‌های آنلاین برای تدریس زبان انگلیسی استفاده

شود. این ابزارها می‌توانند شامل نرم‌افزارهای یادگیری زبان، دوره‌های آنلاین و ابزارهای ارتباطی مجازی باشند که به دانشجویان این امکان را می‌دهند که در هر زمان و مکان به یادگیری زبان ادامه دهند.

ششمین اقدام، ایجاد فرصت‌های بیشتری برای استفاده از زبان انگلیسی در محیط‌های واقعی است. برای این منظور، برگزاری دوره‌های تخصصی و پروژه‌های تحقیقاتی به زبان انگلیسی می‌تواند مفید باشد. همچنین، تشویق دانشجویان به نوشتن مقالات علمی و ارائه مطالب به زبان انگلیسی می‌تواند به تقویت مهارت‌های نوشتاری و گفتاری آن‌ها کمک کند.

هفتمین اقدام، توجه به نیازهای فردی و تخصصی دانشجویان در آموزش زبان است. مسئولین تأکید دارند که برنامه‌های آموزشی باید به گونه‌ای طراحی شوند که نیازهای خاص هر دانشجو را در نظر بگیرند. به این ترتیب، ارائه دوره‌های تخصصی متناسب با رشته‌های مختلف نظامی و نظامی می‌تواند به بهبود عملکرد دانشجویان در زمینه‌های خاص کمک کند.

هشتمین اقدام، ارزیابی و نظارت مستمر بر روند آموزش زبان انگلیسی است. برای این منظور، مسئولین پیشنهاد می‌کنند که سیستم‌های ارزیابی منظم و دقیق برای اندازه‌گیری پیشرفت دانشجویان و کیفیت آموزش ایجاد شود. این ارزیابی‌ها می‌توانند شامل آزمون‌های دوره‌ای، بازخورد از دانشجویان و تحلیل نتایج یادگیری باشند.

نهمین اقدام، ترویج فرهنگ یادگیری زبان در دانشگاه است. مسئولین معتقدند که باید فرهنگ یادگیری زبان به عنوان یک اولویت در دانشگاه امام حسین (ع) نهادینه شود. این شامل برگزاری همایش‌ها، مسابقات و فعالیت‌های فرهنگی مرتبط با زبان انگلیسی است که به دانشجویان انگیزه و اشتیاق بیشتری برای یادگیری زبان می‌دهد.

دهمین اقدام، ایجاد و تقویت شبکه‌های همکاری با سازمان‌های نظامی بین‌المللی است. مسئولین پیشنهاد می‌کنند که دانشگاه با سازمان‌های نظامی و نظامی بین‌المللی همکاری کند تا دانشجویان از تجربیات و آموزش‌های این سازمان‌ها بهره‌مند شوند. این همکاری‌ها می‌تواند شامل برگزاری دوره‌های مشترک، تبادل نظامی و فرصت‌های آموزشی بین‌المللی باشد.

با اجرای این اقدامات، مسئولین و فرماندهان نظامی سپاه بر این باورند که می‌توان به بهبود قابل توجهی در کیفیت آموزش زبان انگلیسی در دانشگاه امام حسین (ع) دست یافت

و در نتیجه، دانشجویان را برای ایفای نقش‌های کلیدی در حوزه‌های نظامی و نظامی آماده‌تر کرد.

۳-۴. تاثیر تسلط بر زبان انگلیسی بر تقویت توانایی‌های استراتژیک و عملیاتی دانشجویان نظامی

تسلط بر زبان انگلیسی به طور قابل توجهی می‌تواند توانایی‌های استراتژیک و عملیاتی دانشجویان نظامی را تقویت کند. این تسلط نه تنها در بهبود مهارت‌های ارتباطی مؤثر است، بلکه به بهبود فرآیندهای تصمیم‌گیری و تحلیل نظامی نیز کمک می‌کند. در دنیای امروز که نظامی به سرعت در حال تبادل است و نیاز به هماهنگی در عملیات‌های بین‌المللی به شدت احساس می‌شود، داشتن مهارت‌های زبانی قوی امری حیاتی است.

اولین مزیت تسلط بر زبان انگلیسی، توانایی برقراری ارتباط مؤثر با شرکای بین‌المللی است. بسیاری از عملیات‌های نظامی و نظامی در سطح جهانی نیازمند هماهنگی با سازمان‌ها و نیروهای خارجی است. توانایی برقراری ارتباط بدون مانع زبانی به دانشجویان نظامی این امکان را می‌دهد که به راحتی با همتایان خود در دیگر کشورها تعامل کنند، نظامی را به اشتراک بگذارند و دستورالعمل‌ها را به درستی دریافت و اجرا کنند.

دومین مزیت، تسلط بر زبان انگلیسی به بهبود دسترسی به منابع و نظامی بین‌المللی کمک می‌کند. اکثر منابع علمی، تحقیقاتی و نظامی معتبر در سطح جهانی به زبان انگلیسی منتشر می‌شود. دانشجویان نظامی که به زبان انگلیسی تسلط دارند، می‌توانند به راحتی از این منابع بهره‌برداری کنند، از آخرین تحقیقات و تحلیل‌ها آگاه شوند و به روزترین داده‌ها را در اختیار داشته باشند. این دسترسی به نظامی معتبر می‌تواند در تدوین استراتژی‌های مؤثر و تصمیم‌گیری‌های دقیق تأثیرگذار باشد.

سومین مزیت، تسلط بر زبان انگلیسی به بهبود فرآیند تحلیل نظامی کمک می‌کند. تحلیلگران نظامی که قادر به درک متون و داده‌های موجود به زبان انگلیسی هستند، می‌توانند تحلیل‌های دقیق‌تری انجام دهند و الگوهای پیچیده‌تری را شناسایی کنند. این توانایی به آنان اجازه می‌دهد که به‌طور مؤثرتر به ارزیابی تهدیدات و فرصت‌ها بپردازند و استراتژی‌های مناسبی برای مقابله با چالش‌های نظامی تدوین کنند.

چهارمین مزیت، تسلط بر زبان انگلیسی به بهبود کارایی در عملیات‌های چندملیتی کمک می‌کند. در بسیاری از عملیات‌های نظامی، نیروهای مختلف از کشورهای مختلف در کنار یکدیگر فعالیت می‌کنند. توانایی برقراری ارتباط به زبان انگلیسی می‌تواند به هماهنگی بهتر، کاهش سوءتفاهم‌ها و افزایش کارایی در این عملیات‌ها کمک کند. این موضوع می‌تواند به بهبود عملکرد تیم‌های چندملیتی و دستیابی به اهداف مشترک در عملیات‌های پیچیده منجر شود.

پنجمین مزیت، تسلط بر زبان انگلیسی به تسهیل در برگزاری و شرکت در کنفرانس‌ها و نشست‌های بین‌المللی کمک می‌کند. در بسیاری از موارد، نشست‌ها و کنفرانس‌های تخصصی در زمینه‌های نظامی و نظامی به زبان انگلیسی برگزار می‌شوند. توانایی درک و ارائه مطالب به این زبان می‌تواند به دانشجویان نظامی کمک کند تا به‌طور مؤثر در این نشست‌ها شرکت کرده و از تجربیات و نظرات کارشناسان بین‌المللی بهره‌برداری کنند.

ششمین مزیت، تسلط بر زبان انگلیسی به بهبود توانمندی‌های مدیریتی و رهبری در عملیات‌های نظامی و نظامی کمک می‌کند. رهبران و مدیران نظامی که قادر به برقراری ارتباط به زبان انگلیسی هستند، می‌توانند به‌طور مؤثرتر با همکاران و زیر دستان خود تعامل کنند و دستورالعمل‌ها و استراتژی‌های لازم را به خوبی منتقل نمایند. این امر می‌تواند به بهبود هماهنگی و انسجام در تیم‌ها و واحدهای مختلف کمک کند.

هفتمین مزیت، تسلط بر زبان انگلیسی به بهبود مهارت‌های نوشتاری و گزارش‌دهی کمک می‌کند. در بسیاری از موارد، تهیه و ارسال گزارش‌های دقیق و جامع به زبان انگلیسی ضروری است. دانشجویان نظامی که به این زبان مسلط هستند، قادرند گزارش‌های خود را با کیفیت بالا تهیه کرده و به وضوح و دقت لازم نظامی را منتقل کنند. این امر می‌تواند به تصمیم‌گیری‌های بهتر و ارزیابی دقیق‌تر وضعیت‌های عملیاتی و استراتژیک منجر شود.

هشتمین مزیت، تسلط بر زبان انگلیسی به تقویت توانایی‌های پژوهشی و تحقیقاتی کمک می‌کند. پژوهشگران و محققان نظامی که قادر به مطالعه و تحلیل متون علمی به زبان انگلیسی هستند، می‌توانند از منابع علمی گسترده‌تری بهره‌برداری کنند و به‌طور مؤثرتری به تحقیقات خود ادامه دهند. این موضوع می‌تواند به پیشرفت‌های علمی و بهبود روش‌های تحقیقاتی در زمینه‌های نظامی و نظامی منجر شود.

نهمین مزیت، تسلط بر زبان انگلیسی به بهبود تعاملات فرهنگی و بین‌المللی کمک می‌کند. در عملیات‌های بین‌المللی، آشنایی با فرهنگ‌ها و زبان‌های مختلف اهمیت دارد. توانایی برقراری ارتباط به زبان انگلیسی می‌تواند به دانشجویان نظامی این امکان را بدهد که با فرهنگ‌ها و شیوه‌های مختلف تعامل کنند و روابط مثبت و مؤثری با همکاران بین‌المللی خود برقرار سازند.

دهمین مزیت، تسلط بر زبان انگلیسی به بهبود آمادگی برای چالش‌های جهانی و تهدیدات نوظهور کمک می‌کند. در دنیای پیچیده و در حال تغییر امروزی، آگاهی از تهدیدات و تحولات جهانی به زبان انگلیسی می‌تواند به دانشجویان نظامی این امکان را بدهد که به‌طور سریع‌تری واکنش نشان دهند و استراتژی‌های مناسبی برای مقابله با این تهدیدات تدوین کنند. این توانایی به آنان کمک می‌کند تا در محیط‌های پرچالش جهانی به‌طور مؤثر عمل کنند و به امنیت ملی و بین‌المللی کمک کنند.

در مجموع، تسلط بر زبان انگلیسی به طور قابل توجهی توانایی‌های استراتژیک و عملیاتی دانشجویان نظامی را تقویت می‌کند و به آنان این امکان را می‌دهد که در محیط‌های پیچیده و بین‌المللی به‌طور مؤثری عمل کنند. این تسلط نه تنها به بهبود مهارت‌های فردی بلکه به بهبود عملکرد کلی تیم‌ها و سازمان‌ها در حوزه‌های نظامی و نظامی کمک می‌کند.

۴. بحث

هدف این پژوهش بررسی نظرات فرماندهان ارشد دانشگاه امام حسین (ع) در خصوص وضعیت، نقش و اهمیت آموزش زبان انگلیسی در نیروهای مسلح و اقدامات لازم برای بهبود کیفیت آموزش زبان انگلیسی است. در این پژوهش چهار مقوله از مصاحبه‌های فرماندهان شناسایی شد . یکی از مهم‌ترین نتایج به‌دست‌آمده از این پژوهش مربوط به اهمیت برقراری ارتباطات است. برقراری ارتباطات مؤثر نقش مهمی را در هر حرفه‌ای ایفا می‌کند و نظامی‌گری نیز از آن مستثنی نیست.

امروزه، توانایی برقراری ارتباط در جامعه جهانی اهمیت فزاینده‌ای یافته و مهارت‌های ارتباطی مؤثر یکی از مهم‌ترین عوامل موفقیت در مأموریت‌های برون‌مرزی است. برقراری ارتباطات حرفه‌ای به‌صورت کلامی و نوشتاری موجب افزایش تبادل ارتباطات، افزایش

اثرگذاری بر افراد، مداخلات مؤثر، افزایش هماهنگی‌ها و ارتقاء روحیه افراد می‌شود و از طرفی ضعف ارتباطات حرفه‌ای منجر به تفاوت درک افراد از یکدیگر و مأموریت‌های واگذار شده و روش‌های انجام آن می‌شود.

نتایج این پژوهش هم‌راستا با مطالعات انجام‌شده توسط منشی‌کوا و بلوشیتسکایا (۲۰۰۸) و بوبیر (۲۰۱۷) است که نشان داد "موفقیت هر فعالیت حرفه‌ای به‌طور قابل‌توجهی به میزان مهارت‌های ارتباطی متخصصان آن بستگی دارد" (ص ۱۰۱). شرکت‌کنندگان بر این عقیده بودند که پیشرفت سریع و روزافزون فناوری در زمینه‌های مختلف و همچنین شناخته شدن زبان انگلیسی به‌عنوان زبان علم و ارتباطات بین‌المللی باعث شده تا تقریباً همه منابع علمی در رشته‌های مختلف، وب‌سایت‌ها، مطبوعات، کتاب‌های مکتوب و رسانه‌های جمعی به این زبان نگارش شده و بسیاری از جدیدترین کشفیات علمی به زبان انگلیسی مستند و ثبت گردیده است. بنابراین در دنیایی که جنگ بیشتر در زمینه فناوری در جریان است، عدم آشنایی و اشراف به منابع علمی صدمات جبران‌ناپذیری به کشور وارد می‌کند. یک نیروی نظامی هنگامی می‌تواند از آمادگی صددرصدی خود اطمینان حاصل کند که افراد آن بر فناوری‌های نظامی روز دنیا اشراف داشته باشند. لذا دانستن یا آشنایی ضمنی با این زبان بسترساز آشنایی با منابع علمی و فناوری‌های روز دنیا و توسعه فعالیت‌های علمی است. علاوه بر این، زبان انگلیسی برای برقراری ارتباط حرفه‌ای با هدف توسعه تسلط بر گفتار است که به‌طور فزاینده‌ای در محیط کار ضروری است تا افراد بتوانند طیف وسیعی از وظایف را انجام دهند و با مسائل پیچیده اجتماعی و حرفه‌ای به زبان انگلیسی برخورد کنند. جین (۲۰۱۹) معتقد است که هدف نهایی و مهم آموزش زبان انگلیسی بهبود توانایی ارتباطی دانشجویان افسری به منظور برقراری ارتباط مؤثر و موفقیت‌آمیز با سایر گفتگوکنندگان در مانورهای نظامی مختلف و عملیات‌های ترکیبی با نیروهای متفق است. به عبارت دیگر، دانشجویان افسری ملزم به توسعه نه تنها تخصص زبان‌شناسی در انگلیسی بلکه توانش ارتباطی در زمینه‌های مختلف، به ویژه زمینه‌های نظامی هستند. افزون بر این، نتایج به‌دست‌آمده در راستای مطالعه انجام‌شده توسط ارنا–مونته زینوس (۲۰۱۳) است که نشان داد در زمینه نظامی توانش ارتباطی فراتر از کلمات است و شامل زمینه‌های اجتماعی و قوانین اجتماعی مورد استفاده است. او اظهار داشت که در ایجاد یک محیط یادگیری معنادار،

فرماندهان ارشد باید نسبت به کاربرد اجتماعی ارتباطات و زمینه‌های مختلف زبان‌شناسی- اجتماعی که زیربنای استفاده از زبان است حساس بوده و توسعه استراتژی‌های ارتباطی مناسب را ارتقاء دهند. او همچنین استدلال کرد که تأکید باید بر ارتباط مؤثر، فراگیری مهارت‌های انعطاف‌پذیر، آشنایی با لهجه‌های بومی و غیر بومی، هنجارها و استانداردهای مختلف باشد.

علاوه بر این، نتایج این پژوهش نشان داد که فرماندهان ارشد بر نقش اساسی زبان انگلیسی به‌عنوان زبان میانجی در مأموریت‌های نظامی بین‌المللی تأکید کرده و اظهار داشتند که از اهمیت آموزش زبان انگلیسی در دانشگاه‌های نظامی و نیاز به بهبود سطح مهارت زبان انگلیسی کارکنان نظامی به‌عنوان فرصتی برای مشارکت موفق‌تر در فعالیت‌ها و مأموریت‌های نظامی بین‌المللی آگاهی دارند. اهمیت زبان انگلیسی در دنیای امروز یک ضرورت انکارناپذیر است زیرا ارتباط زبان انگلیسی با موضوعاتی چون جهانی‌سازی باعث شده از چند دهه پیش این زبان به‌عنوان یک زبان بین‌المللی شناخته شده و جایگاه یک زبان میانجی را کسب نماید (رایت، ۲۰۰۳) و در زمینه‌های سیاسی، اقتصادی، نظامی، صنعتی، فرهنگی و علمی مهم‌ترین زبان دنیا به‌شمار می‌آید. با افزایش روند جهانی‌سازی ارتباطات بین‌المللی، برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی، تجارت جهانی و آموزش علوم جدید همگی به زبان انگلیسی صورت می‌گیرند. این نتایج از یافته‌های مطالعات انجام‌شده توسط پاتسان و زچیا (۲۰۱۸) و ارنا-مونته زینوس (۲۰۱۳) در مورد اهمیت زبان انگلیسی به‌عنوان یک زبان ارتباطی بین‌المللی در زمینه‌های نظامی حمایت می‌کند. آنها بر ایجاد توانش مهارت‌های زبان خارجی در نیروهای مسلح به‌عنوان مسئله‌ای اصلی برای بسیاری از کشورها در جهان تأکید دارند. به گفته ارنا-مونته زینوس (۲۰۱۳)، کار مشترک در گروه‌های بین‌المللی و چندرشته‌ای چالش‌برانگیز است زیرا ابتدائاً از زبان انگلیسی برای انجام وظایف استفاده می‌شود. وی اظهار داشت که در حال حاضر زبان انگلیسی به‌عنوان زبان ارتباطی در محیط‌های نظامی بین‌المللی تبدیل شده است و روابط ضروری بین کارکنان نظامی و نیروهای بین‌المللی را تسهیل می‌کند.

در نتیجه جای تعجب نیست که انگلیسی زبان اصلی مأموریت‌های نظامی بین‌المللی در خارج از مرزهای ملی است که با ادغام نیروهای مسلح در نیروهای ائتلاف چند ملیتی انجام می‌شود. ارنا-مونته زینوس (۲۰۱۳) همچنین عنوان نمود که موفقیت مأموریت به ارتباط

موفق و انتقال مؤثر نظامی با نیروهای بین‌المللی و جمعیت‌های محلی نیز بستگی دارد. سوءتفاهم ناشی از عدم تسلط به زبان انگلیسی که منجر به حاشیه‌نشینی، انزوا و از دست دادن جایگاه و قدرت می‌شود، نگرانی مهمی است. او ادامه می‌دهد که:

برای یک نظامی، در سطح جهانی و ملی، محل کار نه تنها مکانی برای تعاملات حرفه‌ای فردی، بلکه پیشرفت سازمانی نیز می‌باشد؛ نه تنها محلی برای ارتقاء شخصی بلکه مهم‌تر از همه، برای نشان دادن و اعمال قدرت ملی و بین‌المللی است(ص ۹۹).

از دیگر یافته‌های این پژوهش اهمیت فعالیت‌های هم‌کوشانه در محیط‌های نظامی است. به منظور انجام موفقیت‌آمیز فعالیت‌های هم‌کوشانه در مأموریت‌های خارج از کشور اعم از تلاش‌های حافظ صلح، کمک‌های بشردوستانه و اعزام به میدان جنگ تحت فرماندهی یا قرارگاه‌های مشترک بین‌المللی، تسلط داشتن به زبان‌های خارجی به ویژه انگلیسی از اهمیت بالایی برخوردار است. زبان انگلیسی یکی از عوامل اصلی موفقیت عملیات نظامی در سراسر جهان است زیرا در فعالیت‌های هم‌کوشانه نظامی که معمولاً در ساختار یک ائتلاف انجام می‌شود، انگلیسی به‌طور سیستماتیک به‌عنوان زبان مشترک برای برقراری ارتباط بین نیروهای شرکت‌کننده مورد استفاده قرار می‌گیرد. نتایج به‌دست‌آمده در راستای مطالعه انجام‌شده توسط ارنا–مونته زینوس (۲۰۱۳) است که نشان داد "انگلیسی یک زبان بین‌المللی است و در نتیجه جهانی شدن درگیری‌ها در خارج از مرزهای ملی و ادغام ارتش‌ها در نیروهای ائتلاف چندملیتی و چندفرهنگی" نقش مهمی را در انجام فعالیت‌های هم‌کوشانه در محیط‌های نظامی بین‌المللی ایفا می‌کند (ص ۸۷–۸۸). به نقل از ماستفا (۲۰۱۲)، برخی از ویژگی‌های جنگ مدرن به شرح زیر است:

۱. یک میدان نبرد یکپارچه؛
۲. عملیات‌های مشترک ترکیبی به رهبری فرماندهانی با مسئولیت مشترک ترکیبی در سراسر زنجیره فرماندهی؛
۳. به‌کارگیری و ادغام سلاح‌های دوربرد، دقیق و کشنده؛
۴. کاهش چرخه تصمیم‌گیری به چند دقیقه؛
۵. اعزام جهانی نیروها؛
۶. استفاده از شبکه‌های بزرگ با نظامی توزیع‌شده" (ص ۲۸۱).

ماستفا (۲۰۱۲) معتقد است که در چنین میدان جنگی که نیروهای مسلح در آن وارد می‌شوند، تسلط به زبان انگلیسی یک الزام است. با توجه به تغییرات در عرصه نظامی و کاهش محدودیت‌های مکان و زمان، توانایی ارتباط مؤثر و پیشرفته به‌ویژه به زبان انگلیسی از اهمیت خاصی برخوردار است. در کل، نتیجه‌گیری پژوهش حاضر به این نکته اشاره دارد که تسلط به زبان انگلیسی در نیروی نظامی در مواجهه با عملیات‌ها و مأموریت‌های نظامی بین‌المللی حائز اهمیت است و آموزش‌های هدفمند و بهبود کیفیت آموزش زبان انگلیسی در دانشگاه‌های نظامی باید در اولویت قرار گیرد.

۵. نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر به بررسی نظرات و درک فرماندهان ارشد دانشگاه امام حسین (ع) در رابطه با اهمیت و کاربرد آموزش زبان انگلیسی در دانشجوبان رسته نظامی پرداخته است. نتایج تحقیق نشان داد که آموزش زبان انگلیسی به عنوان زبان میانجی، برای موفقیت در ماموریت‌های بین‌المللی و حفظ منافع ملی از اهمیت بالایی برخوردار است. این یافته‌ها با نتایج مطالعات پیشین (ارنا–مونته زینوس، ۲۰۱۳؛ اکستام و سروندی، ۲۰۱۷؛ بوبیر، ۲۰۱۷؛ پاتسان و زچیا، ۲۰۱۸؛ دهمرده و ورای، ۲۰۱۱؛ عباسیان و همکاران، ۱۳۹۰؛ ماستفا، ۲۰۱۲؛ متعّی، ۲۰۱۹؛ منشی‌کوا و بلوشیتسکایا، ۲۰۰۸) که بر ضرورت یادگیری زبان انگلیسی برای تعاملات بین‌المللی تأکید دارند، هم‌راستا است .

نتایج نشان داد که توانایی‌های ارتباطی در هر حرفه‌ای، به ویژه در محیط‌های نظامی، نقش مهمی در موفقیت عملیات‌ها دارد. زبان انگلیسی به عنوان زبان میانجی در تبادل نظامی بین‌المللی نظامی و همکاری با نیروهای خارجی ضروری است. دانشگاه‌های نظامی باید بر روی آموزش زبان انگلیسی به‌طور ویژه تمرکز کنند تا افسران نخبه‌ای با توانایی‌های ارتباطی بالا تربیت کنند .

تحقیقات همچنین به اهمیت آگاهی فرهنگی در تعاملات بین‌المللی اشاره کردند. توانش بین‌فرهنگی، در کنار مهارت‌های زبان انگلیسی، برای همکاری مؤثر با افراد از فرهنگ‌های مختلف اهمیت دارد. با این حال، در برنامه‌های آموزشی دانشگاه‌های نظامی ایران، توجه به این مهارت‌ها کم بوده است .

پژوهش نشان داد که برای بهبود آموزش زبان انگلیسی و کیفیت آموزش‌های نظامی، نیاز به بازنگری و بهبود زیرساخت‌ها، استانداردها و برنامه‌های آموزشی وجود دارد. دانشگاه‌های نظامی باید برای ارتقای مهارت‌های زبانی و ارتباطی دانشجویان اقداماتی مانند استفاده از فناوری‌های جدید و ایجاد انگیزه و فضای رقابتی را در نظر بگیرند .

این نتایج می‌تواند به ارتقای سیستم آموزش نظامی و آمادگی نیروهای مسلح در ماموریت‌های بین‌المللی کمک کند و باعث شود که افسران با توانایی‌های ارتباطی و فرهنگی بالا آماده شوند.

فهرست منابع:

۱. استراوس، ا.، و کوربین، ج .۱۳۹۰ .(مبانی پژوهش کیفی: فن و مراحل تولید نظریه زمینه‌ای .(ا. افشار، مترجم). تهران: نشر نی).

۲. احمدی‌پور، ط. (۱۳۸۷). لزوم اتخاذ سیاست زبانی در برابر گسترش زبان انگلیسی . فصلنامه مطالعات ملی، ۳۵).

۳. آقاکل‌زاده فردوس، د. ح. (۱۳۹۳). جهانی شدن و گسترش زبان انگلیسی: ضرورت‌ها و الزامات بهره‌گیری از رویکرد انتقادی در مواجهه با زبان انگلیسی در ایران .*فصلنامه راهبرد فرهنگ*، ۲۵، ۱۷۹-۲۰۳.

۴. رحیمی، م.، و نبی‌لو، ز. (۱۳۸۷). جهانی شدن و ضرورت اصلاح دوره‌های آموزش زبان انگلیسی در ایران: چالش‌ها و فرصت‌ها .فناوری و آموزش، ۳(۲).

۵. رشیدزاده، ف.، و مرادیان، م. (۱۳۹۱). قوت‌ها و چالش‌های نظام آموزشی دانشگاه‌های افسری آجا .*فصلنامه علمی-پژوهشی مدیریت نظامی*، ۱۲(F6)، ۶۴-۳۵.

۶. عباسیان، غ. ر.، شیرمحمدی، ج.، و نیکوبی، م. (۱۳۹۰). ارزیابی برنامه آموزش‌های علمی در بافت سازمان‌های نظامی و ارائه الگوی آموزشی متناسب (با تأکید بر ارزیابی برنامه آموزش زبان انگلیسی دانشگاه افسری امام علی (ع)) .فصلنامه علمی-پژوهشی مدیریت نظامی، ۳۳، ۱۱-۳۲.

۷. عباسیان، غ.، و فرجی آستانه، پ. (۱۳۹۳). تأثیر برانگیختن آگاهی نحوی و معنایی بر تقویت توانش گفتمانی زبان‌آموزان دوره‌های ضمن خدمت نظامیان .فصلنامه علمی-پژوهشی مدیریت نظامی، ۵۶، ۱-۲۲.

۸. علوی‌مقدم، س. ب.، و خیرآبادی، ر. (۱۳۹۱). بررسی انتقادی برنامه درسی ملی در حوزه آموزش زبان‌های خارجی .مطالعات برنامه درسی، ۷(۲۵).

۹. کل‌احمر، ا.، و عموزاده، م. (۱۳۸۸). انگلیسی به عنوان زبان میانجی جهانی و تأثیر آن بر زبان‌های دیگر .مجله پژوهش‌های علوم انسانی، ۱۰، ۱۷۷-۱۸۷.

۱۰. گلابی، س .۱۳۷۰ .(پژوهش در برنامه‌ریزی آموزشی .چاپ دوم، چاپخانه تابش).

English Sources:

1. Angelevski, S., & Hadzi-Janev, M. (2014). Contemporary challenges in military education: Macedonian Military Academy in the context. *Journal of Contemporary Military Challenges*, 12(2), 41-52.

2. Beman, W. O. (1986). *Language, status and power in Iran*. Bloomington, IN: Indiana University Press.

3. Bobyr, S. L. (2017). English for professional communication as a global language. *Bulletin of Chernihiv National Pedagogical University, Series: Pedagogical Sciences*, (148), 22-25.
4. Brown, H. D. (2000). *Principles of language learning and teaching* (4th ed.). New York, NY: Pearson Education Company.
5. Creswell, J. W. (1998). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five traditions*. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
6. Crystal, D. (2003). *English as a global language* (2nd ed.). Cambridge, England: Cambridge University Press.
7. Dahmardeh, M., & Wray, D. (2011). Culture and English language teaching in Iran. *The Iranian EFL Journal*, 7(5), 264-281.
8. Davidheiser, S. A. (2013). Identifying areas for high-school teacher development: A study of assessment literacy in the Central Bucks School District [Master's thesis, Drexel University]. ProQuest Dissertations Publishing.

- Defense Studies Quarterly. (2022). Global communication and strategic analysis.

9. Djozo, K., Dimitrovska, A., & Angeleski, S. (2014). Evaluation of the contents of military education according to the needs of contemporary military missions. In *International Scientific Conference, Records of Proceeding* (Vol. 2, pp. 541-543).
10. Ekstam, J. M., & Sarvandy, E. (2017). English language teaching in Iran: Tradition versus modernity. *Chinese Journal of Applied Linguistics*, 40(1), 112-119.
11. Ellis, R. (1997). *SLA research and language teaching*. Oxford, England: Oxford University Press.
12. Farhady, H., Hezaveh, F. S., & Hedayati, H. (2010). Reflections on foreign language education in Iran. *TESL-EJ*, 13(4), 1-18.
13. Foroozandeh, E. (2011). History of high school English course book in Iran: 1318-۱۳۸۹ (۱۹۳۰–۲۰۱۰). □□□□□ □□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□, ۲۶(۱), ۵۷–۶۹.
14. Graddol, D. (2006). *English next: Why global English may mean the end of 'English as a foreign language'*. London, England: British Council.
15. Hyland, K. (2016). Academic publishing and the myth of linguistic injustice. *Journal of Second Language Writing*, 33, 56-58.
16. Kachru, B. B., & Nelson, C. L. (2006). *The handbook of world Englishes*. Malden, MA: Blackwell Publishing.
17. Mackey, A., & Gass, S. M. (2005). *Second language research: Methodology and design*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
18. Maxwell, J. A. (2005). *Qualitative research design: An interactive approach* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
19. Meng, L., Mei, S., & Wenhui, H. (2020, August). Expand the research and practice of the training path of English for military cadets. In *2020 4th International Seminar on Education, Management and Social Sciences (ISEMSS 2020)* (pp. 114-117).
20. Menshikova, E. U., & Beloshitskaya, N. N. (2008). English language for professional communication.

- Military Journal. (2023). The importance of English in military strategy.

21. Mustafa, E. R. (2012). The role of foreign language in the success of global military operations and English as a global lingua franca. *International Journal of Social Sciences and Humanity Studies*, 4(1), 279-286.
22. Nagy, T. (2016). English as a lingua franca and its implications for teaching English as a foreign language. *Acta Universitatis Sapientiae, Philologica*, 8(2), 155-166.

23. Nunan, D. (2003). The impact of English as a global language on educational policies and practices in the Asia-Pacific region. *TESOL Quarterly*, 37(4), 589-613.
24. Oma-Montesinos, C. (2013). English as an international language in the military: A study of attitudes. *LSP Journal - Language for Special Purposes, Professional Communication, Knowledge Management and Cognition*, 4(1).
25. Park, J. S-Y., & Wee, L. (2011). A practice-based critique of English as a lingua franca. *World Englishes*, 30(3), 360-374.
26. Pateşan, M., & Zechia, D. (2018). Foreign language education in the military. In *International Conference Knowledge-Based Organization* (Vol. 24, No. 2, pp. 351-۳۵۵).
27. Pinner, R. S. (2009). ELT and the global recession. *ELT Journal*, 63(4), 390-392.
28. Poehner, M. E., & Wang, Z. (2021). Dynamic assessment and second language development. *Language Teaching*, 54(4), 472-490.
29. Richards, J. C. (2001). *Curriculum development in language teaching*. Cambridge, England: Cambridge University Press.
30. Samarin, W. J. (1968). Lingua francas of the world. In J. A. Fishman (Ed.), *Readings in the sociology of language* (pp. 660-672). The Hague, Netherlands: Mouton.
31. Seidlhofer, B. (2005). English as a lingua franca. *ELT Journal*, 59(4), 339-357.
32. Spolsky, B. (2004). *Language policy*. Cambridge, England: Cambridge University Press.
33. Susilo, A. P., Riskiyana, R., Lestari, E., & Yanti. (2022). Interprofessional collaboration.